

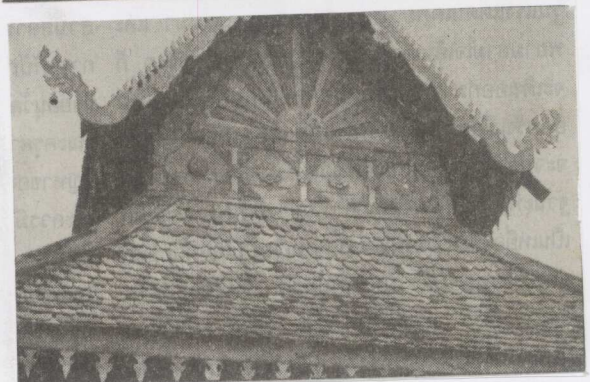
ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	12 2 มี.ค. 2550	17	59 12	5

สถาปัตยกรรมไทลื้อ ที่วัดต้นแหลงเมืองน่าน

ก วามมหัศจรรย์ของเมืองน่านก็คือวัฒนธรรมชาวไทลื้อที่อพยพเข้ามาจากสิบสองปันนามีกว่า 200-300 ปี ก่อนจนวัฒนธรรมของไทลื้อนี้เองได้กลายเป็นจุดเด่นของจังหวัดน่านที่นักท่องเที่ยวหลายคนรู้จักกันเป็นอย่างดี ซึ่งปรากฏร่องรอยทางประวัติศาสตร์ให้ได้พบเห็นตามวัดวาอารามต่างๆ ที่มีอยู่ในเมืองน่าน นอกจากนั้นยังมีภาพจิตรกรรมฝาผนังระดับมัสเตอร์ทิทของวัดหนองบัว อำเภอกำแพงแสนกับวัดภูมินทร์ ฝีมือช่างสกุลไทลื้อที่มีอายุมากกว่า 150 ปี ว่ากันว่าภาพเขียนจิตรกรรมของจังหวัดน่านสวยสดงดงามมากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศหาที่ใดเสมือน

หากใครที่มาเยือนน่านแล้วไม่ได้ไปนมัสการวัดไตลื้อในเมืองน่านก็ยิ่งนับว่ามาไม่ถึงเมืองน่าน วัดสำคัญที่ไม่พูดถึงไม่ได้ก็คือวัดหนองบัว อ.ท่าวังผา ถือได้ว่าเป็นหมู่บ้านไทลื้อเก่าแก่หมู่บ้านหนึ่งที่ตั้งขึ้นมาเมื่อราว 300 กว่าปีก่อน นอกจากบ้านหนองบัวจะเป็น

หมู่บ้านเก่าแก่ของไทลื้อแล้ว ที่หมู่บ้านแห่งนี้ยังมีอาคารศิลปกรรมไทลื้อและภาพเขียนสีฝาผนังที่สมบูรณ์สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งในล้านนา คือวิหารวัดหนองบัว สร้างขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ.2405 โดยการนำของครูบาทหลวงสุนันต์ร่วมกับชาวบ้านหนองบัวช่วยกันสร้างขึ้นด้วยเหตุนี้จึงทำให้วิหารวัดหนองบัวแห่งนี้เป็นสถาปัตยกรรมรูปแบบไทลื้อที่สมบูรณ์และหายาก

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	22 ต.ค. 2550	17	5912	5

วัดได้อีกแห่งหนึ่งที่มีความสวยงามและเก่าแก่ จนได้รับการยกย่องว่าเป็นวัดได้อีกที่ยังคงสภาพทางสถาปัตยกรรมได้ดีไม่แพ้วัดหนองบัว ก็คือ วัดตันแหลง อำเภอบัว เมืองน่าน เป็นวัดโบราณสร้างขึ้นเมื่อราวปี พ.ศ.2127 หรือประมาณ 422 ปีมาแล้ว โดยช่างชาวไต ลือ เป็นศิลปกรรมสกุลได้อีกในยุคแรกๆ ตัววิหารถูกรื้อแล้วสร้างใหม่เนื่องจากสร้างอยู่ริมตลิ่งทำให้ในฤดูน้ำหลากจึงถูกน้ำท่วมและพังทลายลง

สันนิษฐานว่าวัดตันแหลงน่าจะสร้างขึ้นสมัยกรุงสุโขทัยตอนปลาย เพราะลักษณะของหลังคาเป็นทรงสามชั้นมุงด้วยไม้ทั้งหมด

นาคบนหลังคาเป็นนาคสามเศียรคล้ายๆ กับนาคของประเทศลาว

ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของวัดตันแหลงอยู่ที่ตัววิหาร ซึ่งนักโบราณคดีต่างให้ความเห็นว่าได้รับวิวัฒนาการมาจากวิหารไม้หลังเดิม หลังคาทรงคุ่มลาดเอียงต่อมาได้เกิดการชำรุดเนื่องจากปลวกแมลงและความชื้นจากดิน จึงต้องเปลี่ยนผนังใหม่เป็นผนังก่ออิฐและเพิ่มช่องหน้าต่างขนาดเล็กขึ้นเพื่อให้แสงสว่าง

ตัววิหารเป็นอาคารรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า บริเวณฐานชุกชีค่อนไปทางหลังวิหารสามารถเดินได้รอบฐานวิหารยกพื้นสูงประมาณ 1 เมตร ส่วนบริเวณกึ่งกลางพระวิหารมีประตูทางเข้าซึ่งเป็นประตูไม้เปิดปิดได้โดยเจาะรูผนังแกนหมุนเพื่อรับบานประตูขนาดใหญ่ ภายในวิหารยังคงกลืนอายแบบได้อีกสังเกตได้จากพระประธาน ซึ่งสร้างขึ้นตามแบบศิลปะได้อีก

ภายในวิหารได้อีกวัดตันแหลง มีศาสนใช้สอยประกอบกันได้แก่ ฐานชุกชี ธรรมมาสน์และอาสนสงฆ์ ซึ่งถือว่ามีพื้นที่น้อยมากเมื่อเทียบกับตัววิหาร ซึ่งเป็นอาคารแบบโล่ง สำหรับให้ชาวบ้านใช้ฟังธรรมเทศนา

นอกจากนั้นความสวยงามของวิหารได้อีกวัดตันแหลง อยู่บริเวณหน้าบ้านด้านนอกซึ่งประดับด้วยไม้โปรงเป็นรั้วมีแจกลั่น ลวดลายสีสนสวยงาม เป็นความตั้งใจของช่างสกุลได้อีกที่ต้องการสื่อให้เป็นความโดดเด่นทางศิลปะ รวมทั้งให้ผู้ผ่านไปมาเกิดความความสนใจ จึงทำให้วิหารหลังนี้ดูแปลกกว่าวิหารทั่วไป ลักษณะหน้าบันของวัดประกอบด้วยตัวลายองนาคและข้อฟ้าแบบพื้นบ้าน เป็นลักษณะเริ่มต้นของศิลปะตกแต่งแบบได้อีก การตกแต่งเชิงชายหรือชายน้ำด้วยไม้ซี่แหลมรอบๆ อาคารบริเวณหลังคาวิหารมุงด้วยกระเบื้องไม้ แต่เดิมตามประวัติของวัดกล่าวว่าหลังคามีสภาพทรุดโทรม จึงได้ทำการมุงขึ้นใหม่เมื่อปี พ.ศ.2499 ซึ่งช่างได้ทำแบบพื้นบ้านอาจจะไม่สวยงามเหมือนงานช่างของชาวไตยวน ทว่าก็เป็นงานศิลปกรรมที่แท้จริงแบบได้อีกที่มีความเชื่อเกี่ยวกับศาสนาของพวกเขา

ปัจจุบันวัดตันแหลง ถือเป็นวัดเก่าแก่ที่ยังคงสภาพของวัดได้อีกที่สมบูรณ์ที่สุดและหาชมได้ยาก ทางวัดจึงได้ทำการอนุรักษ์โดยได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานเพื่อเป็นสมบัติให้กับคนรุ่นได้ศึกษาค้นคว้าต่อไป

